

CARMINVM LIBER IV

fruges et agris rettulit uberes,
 et signa nostro restituit Iovi
 derepta Parthorum superbis
 positibus et vacuum duellis
 Ianum Quirini clausit et ordinem
 rectum evaganti frena licentiae
 iniecit emovitque culpas
 et veteres revocavit artis,
 per quas Latinum nomen et Italae
 crevere vires, famaue et imperi
 porrecta maiestas ad ortus
 solis ab Hesperio cubili.
 15
 custode rerum Caesare non furor
 civilis aut vis exiget otium,
 non ira, quae proculdit ensis
 et miseram inimicat urbis.
 20
 non qui profundum Danuvium bibunt
 edicta rumpent Iulia, non Getae,
 non Seres infidive Persae,
 non Tanain prope flumen orti.
 25
 nosque et profectis lucibus et sacris
 inter iocosi munera Liberi
 cum prole matronisque nostris,
 rite deos prius apprecati,
 virtute functos more patrum duces
 Lydis remixto carmine tibiis
 Troiamque et Anchisen et almae
 progeniem Veneris canemus.
 30

^{a = a'} XV 7 derepta 5 : direpta *codā.* 10 et vaganti 81(?)^{ph}
 15 ortum 81 18 eximet 80^{ph}, cf. iii. 14. 14 23 - que a

CARMEN SAECVLARE

PHOEBE silvarumque potens Diana,
 lucidum caeli decus, o colendi
 semper et culti, date quae precamur
 tempore sacro,
 quo Sibyllini monuere versus
 virgines lectas puerosque castos
 dis, quibus septem placuere colles,
 dicere carmen.
 5
 alme Sol, curru nitido diem qui
 pronis et celas altisque et idem
 nasceris, possis nihil urbe Roma
 visere maius.
 10
 rite maturos aperire partus
 lenis, Ilihyia, tuere matres,
 sive tu Lucina probas vocari
 seu Genitalis :
 15
 diva, producas subolem, patrumque
 prosperes decreta super ingandis
 feminis proliisque novae feraci
 lege marita,
 certus undenos decies per annos
 orbis ut cantus referatque ludos
 ter die claro totiensque grata
 nocte frequentis.
 20

^{a = aBCM} 5 quo 70² : quod a² : quos 81^{ph} 1^{ph} 4^{cr} 6 lactas 81
 14 Ilihyia aBC 16 Genetylhis Bentley : cf. *Aristoph. Nub.* 52,
Thesm. 130 ar certe (*scr.* o) sunt denos B
^{aM8ⁿ} *corr.* : potiensque 8 : totidemque BC 23 totiensque

vosque veraces cecinisse, Parcae,
quod semel dictum est stabiisque rerum
terminus seruet, bona iam peracris
iungite fata.
fertilis frugum pecorisque tellus
spicea donet Cererem corona;
nutriant fetus et aquae salubres
et Iovis aurae.
condito mitis placidusque telo
supplices audi pueros, Apollo;
siderum regina bicornis, audi,
Luna, puellas:
Roma si vestrum est opus, Iliaque
litus Etruscum tenere turmae,
iussa pars mutare Lares et urbem
sospite cursu,
cui per ardentem sine fraude Troiam
castus Aeneas patriae superstes
liberum muniviti iter, daturus
plura relictis:
di, probos mores docili inventae,
di, senectuti placidae quietem,
Romulae geni date remque prolemque
et decus omne.
quaeque vos bubus veneratur albis
clarus Anchisae Venerisque sanguis,
impetret, bellante prior, iacentem
lenis in hostem.
iam mari terraque manus potentis
Medus Albanasque timet securis,
iam Scythae responsa petunt superbi
nuper et Indi.

^a=*aBCM*] 26 est *ab*: *om. BC* 27 servat *5*
BC 46 senectutis *MBr* 49 queque *C* bobus *aBb*
petret *Var*: imperet *3pp* 39 urbes
51 im-

iam Fides et Pax et Honos Pudorque
priscus et neglecta redire Virtus
audet, apparetque beata pleno
Copia cornu.
augur et fulgente decorus arcu
Phoebus acceptusque novem Camenis,
qui salutaris levat arte fessos
corporis artus,
si Palatinas videt aequus aras,
rennque Romanam Latumque felix
alterum in Iustrum meliusque semper
prorogat aevum.
quaeque Aventinum tenet Algidumque,
quindecim Diana preces virorum
curat et votis puerorum amicas
applicat auris.
haec Iovem sentire deosque cunctos
spem bonam certamque domum reporto,
doctus et Phoebi chorus et Dianae
dicere laudes.

^a=*aBCM*] 65 aras *VMBr* et *pro var. lect. a*: arces *aC3pp*
prorogat *VB*: prorogat *BaM Porph.* 68